

Республика хонандларининг Ўзбекистон халқ хофиза Маъмуриятининг 1-қўриқ-танлов миллий кўшиқ санъатимизнинг умрбоқийлигини кўрсатди.

Марғилон қадимдан машҳур санъаткорлар макони, марғилонликлар эса азалдан кўшиқ-сояларнинг кўриқ-танлов майдонида яна бир бор намойиш этидилар. Шаҳарнинг маданият ва истироҳат богчи ушун кун давом этган бу байрам Марғилонни қуйлатди, десак муболағ бўлмайди. Ғуё уша кунлар машҳур санъаткор Маъмуржон Узоқов қайтадан тирилиб, қайтадан боғни нолаю фарёда тўлдиргандек туюлди...

минсоний қадриятларга ҳурмат, Ватанга муҳаббат, истиқлоқ гояларига салқот руҳда тарбиялаш, ёш истеъодларни кашф этиш, устоз хофизанинг бетақдор ижрочилик услубини улар мисолида янада ривожлантиришдан иборат эди. Шу боис танловда 18 ёшдан 32 ёшгача бўлган мамлакатимиз театр,

лос ва меҳр қўйганман. У кишининг кўшиқларини қуйлаб, элта танилдим. Бу буюк санъаткор хотираси олдида ҳамиша бош эгаман. Халқимиз орасида шундай ажойиб хонандлар борлигидан, яъни ёш маъмуриятларнинг қўлигидан ҳайратга тушим. Маъмуржон ака яратган ижрочилик мактаби илҳизлари теранлигига, пишшиқ-пухталлигига, умрбоқийлигига тағинда имон келтирдим.

Кўриқ-танлов ҳайъати ҳалол ишлади. Майда-чуйда гапларга ўрин қолдирмадик. Бундан

Исроилжон ВАҲОБОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, ҳайъат аъзоси: -- Устозимиз Фаттоҳжон ака ўринли мулоҳазаларни ўртага ташладилар. Уч кун давомидида дилбар ва бетақдор овозларни эшитдик. Бу ноёб овозларни фақат тарбиялаш лозим. Тошкент давлат консерваторияси локаль бўлимида ўқийдиганлар боъдан овозини йўналтирмаган, созлайман деб бор овозини ҳам йўқотиб қўйдилар. Яъни овозни тарбиялаш учун консерватория шарт эмас, балки яхши

Султонов билан жуrowsозликда қуйлаган. Чунки бундай жуrowsозлик кўшиқчилик тарихида бўлмаган. Таниқли бастакор Маъмуржон Мирзаев билан ҳамкорликда яратган ижоди иккинчиси. Ун йилча давом этган бу ҳамкорлик натижасида энг сара кўшиқлар яратилди.

Энди кўриқ-танловга келсак, юқорида айтилганидек, мақсад, хотимида муҳаббатни қўлайдиغان кўриқ-танлов ниҳоясига етди. Ишонманки, Маъмуржон Узоқов номидаги бу кўриқ-танлов давом этади, айнана айланади. Юзлаб, минглаб қалбларни бирлаштирган Маъмуржон ака кўшиқлари эсло завол топмайди. Марғилон сизларни кўмсаб, соғиниб яшайди...

Абдуваҳоб РЎЗИЕВ, Марғилон шаҳар ҳокими: -- Уч кун давом этган, лекин бир умр қалбларимизда, хотирамизда муҳаббатни қўлайдиغان кўриқ-танлов ниҳоясига етди. Ишонманки, Маъмуржон Узоқов номидаги бу кўриқ-танлов давом этади, айнана айланади. Юзлаб, минглаб қалбларни бирлаштирган Маъмуржон ака кўшиқлари эсло завол топмайди. Марғилон сизларни кўмсаб, соғиниб яшайди...

Хайъат қарорига қўра, биринчи ўрин Тошкент давлат маданият институтини ёш ўқувчиси Оролмурзо Сафаровга, иккинчи ўрин республика телевидениеси директори Шухрат Қанонов ва Қува тумани маданият уйи қатнашчиси Аҳмад Солиевга, учинчи ўрин Ҳамза номидаги Тошкент мусиқа билим юрти талабаси Санобар Сатторовга, Тошлоқ туман маданият уйи қатнашчиси Мунавваржон Чофаровга берилди.

Ашуралӣ ЖЎРАЕВ. Пўлат ГАДОЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Исон ва табиат. Иккиси орасидаги уйғушлик нақадар гўзал. Боққанинг сари кўзини кўнаёйди. У ёғи ҳайрат. Ҳайрат эса сира сўза сизмайди.

К. ЎЛМАСОВ олган сурат-лавҳа.

МАРҒИЛОННИ ҚУЙЛАТГАН УЧ КҮН

концерт, радио ва телевидение жамоаларининг яққон хонандларининг руҳини ҳароқат қўла қўйларининг ўқувчи ва талабалари, иқтидорли хаваскор йигит-қизлар қатнашдилар. Уч босқичда ўтган танлов дастуридан, асосан, Маъмуржон Узоқов репертуаридаги ашулар ўрин олди.

Танлов мамлакатимизда ёш маъмуриятлар нақадар қўлигини кўрсатди. Ҳатто уларни баҳолашда нуфузли ҳайъат аъзолари ҳам бироз шовиш қўйдилар. Келажакда бундай танловларни ҳар икки йилда ўтказишни мўлжалламоқдамиз.

Фотийх АЗИМОВ, Фарғона вилоят ҳокими ўринбосари:

-- Фарғона халқи санъатни севади, уни ҳар томонлама юксак қадрийлади. Вилотимиздан машҳур санъаткорлар етишиб чиққанининг боиси шунда. Яъни одамнинг шарофати шарафли келдики, тенгларидек, кўриқ-танлов муносабати билан Марғилон шаҳар маданият ва истироҳат богчи қайтадан тазмирланди, ёғи театр қўриб битказилди. Санъаткорлар хизбони ташкил этилди. Гапнинг улҳасини айтандан булҳас, сўнгги 20-25 йил ичидида Марғилон богчида бундай тантанани ҳам, қўшиқ байрами ҳам бўлмаган. Буларнинг барҳаси мустақиллигимиз шарофатидир.

Ўлмас САИДЖОНОВ, Ўзбекистон халқ хофиза, кўриқ-танлов ҳайъати раиси: -- Мен балогимдан Маъмуржон ака санъатига катта их-

устоз керак. Айрим хонандларда овоз бор, имконият катта, лекин шира йўқ, юрак йўқ, ҳиссиёт еттирмайди. Айримларида кичик овоз бор. Лекин тингловчинини ром қилади. Ҳар бир ёш хонанда ўз вақтида овоз имкониятини билиб, шунга яраша тарбия олиши керак.

Рифайилла ҚОСИМОВ, Тошкент давлат консерваторияси доцент, ҳайъат аъзоси: -- Маъмуржон Узоқовдай овоз эгалари ҳаётга ҳам, санъатга ҳам бир марта келдилар. Фақат танлов билан чекланмасдан, Маъмуржон ака ижодларини илҳий асосда ўрганишнинг вақти келди. Бу мактаб кўлаб илҳий-тадқиқотларга замин бўла олади.

Жуманиёв ЖАББОРОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, ҳайъат аъзоси: -- Эътибор бериб тингланҳас, Маъмуржон Узоқов яратган кўшиқларининг сўзлари, асосан, классик шоирлар гафаларининг олинган. Бу ўз-ўзидан классик шеъримиз тарғиботи ҳисобланади. Халқимизга мунотоз шеърини сехрини, қудратини сингдиришда ҳофиз қўшиқларининг хизматлари катта. Унинг умрбоқийлиги ҳам шунда бўла керак.

Темур МАХМУДОВ, Ўзбекистон телерадиокомпаньиса «Мақом» ансамблининг мусиқа раҳбари:

-- Маъмуржон ака кўшиқ оламиди иккиси марта дунёга келган. Биринчи -- Жўраҳон

МИТТИ ИСТЕЪДОД УЧ ТИЛДА ШЕЪР ЁЗАЁТГАН ЎҚУВЧИ

Сиз мактаб ўқувчисининг уч тилда ижод қила олишига ишонасизми? Ўзбек, турк, инглиз тилларида дилтортар шеърлар ёза олишига-чи?

Жамшид Амиркулов Қарши шаҳридаги ўзбек-турк «Давлат Анадолу» ҳамкорлик лицейининг 10-синфиди ўқийди. У билан сўхбатлашор эканман, ёш бўлишига қарамасдан кўп нарсаларни билиши, теран англаши, зукколнги мени ҳайратлантирди. У ўқувчилари ҳақида жўшиб-жўшиб, қувониб-қувониб сўзлайди. Жамшид ардоқлайдиган, тахлиси учун миннатдорлиги кўксиди кунба-кун илҳиз отаётган эътиқоди ҳаётининг аъмолига айланган.

... У билан дастлабки танишувимда туркча ва ўзбекча шеърларини олиб келганди. Кейинроқ марҳум шоир Чори Аваз хотирасига бағишлаб ёзган бади ва шеърларини кўрсатди. Ўқиб чиқиб, ёш бола -- мактаб ўқувчисининг дунёқараши тенгдошларига нисбатан илгарилаб кетганлигининг гувоҳи, тўғрироғи, иқрори бўлдим.

Жамшид билан сўхбат қурсангиз, тунларни тонларга, тонларни тунларга улагингиз келди. Соат миллири гўхтаб қўлишини истайсиз, уни ёнингиздан жилдиригингиз келмайди. Шеърингиз ҳақидаман, маданият, урф-одат, инсон руҳияти -- ҳамма-ҳамма насага тафаккури, таҳайюли етди, хоҳласангиз, қалбингизни-да таҳлил этмоққа қодир.

-- Жамшиджон, бу қадар руҳий таҳлилни ким ўргатган сенга?

У ибодли, ақлини нигоҳини ердан кўтариб, -- Аввало Аллоҳ, сўнгра устозларим, -- леиди.

Жамшид эътиқод қилишини, илҳизда изланишини севади. У эътиқоди бутун, танлаган йўлида собит турувчи бола.

Мустақил юртимиз номини Жамшид Амиркуловга ўқшаган сеҳли фарзандларимиз шарафларга буркаши, шубҳасиз. Зебо ОМОНОВА.

КАРВОН ПАРИЖГА ЙЎЛ ОЛАДИ

Парижадаги ЮНЕСКО қароргоҳида Бухоро ва Хива шаҳарларининг 2500 йиллигига бағишланган юбилей тантаналари бошланишига санокли кўнлар қолди. Биз республика маданият ишлари вазирини Хайрулла Жўраевдан ана шу тадбирнинг маданият дастури тўғрисида сўзлаб беришини илтимос қилдик.

-- Франция пойтахтида Ватанимиз тарихи билан боғлиқ бундай шодоналарни ўтказиш яхши анъанага айланиб бормоқда. Бу ҳам Ўзбекистоннинг халқаро майдондаги нуфузи ортин бораётганининг яна бир далилидир. Ёдингизда бўлса, у ердан бундан аввал Мирзо Улугбек, соҳибқирон Амир Темур юбилейларига бағишланган тантаналар ўтказилган эди.

Қадим шаҳарларимиз юбилей муносабати билан Парижада намойиш этилган тантаналар маданият тадбирларига келсак, улар икки катта томошадан иборат бўлади. Бирини юбилейнинг тантанали очилишдаги концерт дастури, иккинчиси эса Аббор Ҳидоятлов номидаги драма театри, «Ўзбекрақ» бирлашмаси ва Бастакорлар уюшмаси ижодкорлари биргаликда яратган «Буюк ипак йўли» спектаклидир. Спектакль дунёга машҳур Марин театрида намойиш этилади.

Концерт дастури гарчанд Бухоро ва Хива тўғрисида бағишланган бўлса-да, унда бутун мамлакатимиз кўшиқ ва рақс санъати намуналари билан танишиш мумкин бўлади. Концертда Бухоро тумани «Лола» халқ рақс ансамбли, Тошлоқ туманидаги «Райҳон», Қўшқўпир туманидаги «Юлдуз» халқ ашула ва рақс ансамбллари вакиллари қатнашди. Бухоро ва Хива шаҳарларидан келган ўнлаб санъаткорлар, «Ўзбекнаво» гастрол-концерт бирлашмаси, «Ўзбекрақ» бирлашмасининг хонандаю созандалари, рақсқосалари ижросида халқимизнинг қадимий урф-одатлари, замонавий анъаналаримиз, ажойиб тўю тантаналаримиз ўзгача ифодасини топган томошалар намойиш этилади. Шоир Хуршид Даврон сценарийеи асосида тайёрланган бу концерт дастури миллий чолу асбоблари ижросида «Тўйга марҳаб» куйи билан бошланади.

«Буюк ипак йўли» спектакли режиссёр, Ўзбекистон халқ артисти Баҳодир Йўлдошевнинг катта ижодий изланишлари самарасидир. Спектакль мусиқасини Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Мустафо Бафоев ёзган, рақсларни таниқли балетмейстер, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Юлдуз Исмаилов сахналаштирган. Шунинг таъкидлаш лозимки, спектакль Бухоро ва Хива юбилейига бағишлангани учун унда ана шу шаҳарлар тарихига кўпроқ ўру берилган. Карвон қайси ўлкага етиб келса, ўша мийлат рақслари ижро этилади. Қўшнай, сурнай, ногора, қонун, най, уа каби чолу асбоблари спектаклнинг миллий руҳини янада юксалтиради. Етақчи санъаткорлар -- Ўзбекистон халқ хофизаи Ўлмас Саиджонов, бухоролик хушовоз хонанда Мавлуда Самандарова, Ўзбекистон халқ артисти Аҳмаджон Шукроров ижросидаги ашуларар, «Тановар» рақс театри, «Баҳор», «Лағзи», «Зарафшон» ансамбллари, шунингдек, Хоразм ва Бухородан тақлиф этилган санъаткорларнинг рақслари спектаклга алоҳида кўтаринкилик бағишлайди.

Карвон Буюк ипак йўли буйлаб борар экан, кўз ўнгимизда кўҳна тарих қайта жонлангандек бўлади. Спектакль сўнггида карвон Парижнинг машҳур Эйфель минораси томон йўл олади.

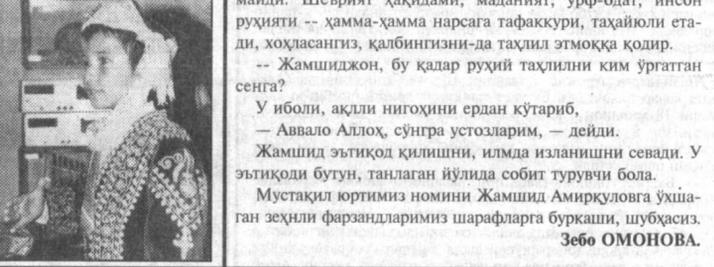
Бухоро ва Хиванинг 2500 йиллиги тантаналари, «Буюк ипак йўли» спектакли ва концерт дастури парижликларга манзур бўлади, деган умиддамиз.

Сўхбатлов: ЎзА мухбири Б. МАНСУРОВ.

Пойтахтнинг Юнусов туманидаги 554-болалар боғчасида «Хайр боғча, асалом мактаб» тадбири бўлиб ўтди. Кичиктоилар ижро этган дастур бу ерга келган ота-оналарга катта таассурот қолдири.

СУРАТЛАРДА: тадбирдан лавҳалар. М. АМИН олган суратлар.

«ЮЛДУЗЛИК» КАСАЛИ

Мамлакатимиз футболда илҳиз отган бу иллатнинг томирини қирқиш лозим

Дастлабки беш турда «Пахтакор» жамоаси юз фоизлик натижага эришиб, пешқадамлик қилган пайтда мутахассислар тошкентликларнинг зафарли одимини вақтинчалик дея баҳолашган ва жамоанинг чемпионлик учун кураш олиб боришига шубҳа билан қарашган эди.

Олтинчи турда «Пахтакор» ўз майдонида «Навбахор»га қарши муносиб ўйин кўрсатиб, дуранга эришгандан сўнг ҳам мутахассислар, жумладан, бизнинг газетамиз ўз нуктан-назаридида собит турди. Гарчи тошкентликларнинг ўйин кўрсатишидан бу равшан кўриниб турган бўлса-да, баъзи мутахассислар, «Йўқ, «Пахтакор» бу йил чемпиолик учун курашмайди», дея жамоанинг имкониятларига ортиқча баҳо беришди. Сўнгги икки турдан кейин,

бизнингча, уларнинг ҳам «Пахтакор»нинг истиқболи ҳақидаги тасавурлари ўзгарди. Тошкентликлар аввалига Наманган вилотининг «Косонсой» клубидан 2:1 ҳисобида мағлубиятга учради. Кеча «Пахтакор» ўз майдонида чемпионат аутсайдерларидан бири «Хоразм» билан дуран (0:0) ўйнади. Олдинда эса тошкентликларни жиддий рақиблар -- МХСК, «Нефтчи», «Трактор», «Бухоро» ва «Сўғдиёна» жамоалари билан учрашувлар

шунунансиз ҳолдир. Тўғри, МХСК жамоаси ўйинларида ҳар йилгидек мазмун-моҳият, ранг-баранг таъжирба, маҳоратли футболчилар етарли бўлса-да, жамоа ўйинларида ранг-баранглик, ўзига хошлик, комбинациялариди мазмун қўрнинмапти. Айниқса, ҳимоя ва ҳужум чиқаришни бир-бирига боғловчи ришта -- уйғушлик йўқлиги яққол кўзга ташланапти. Ўйинчиларнинг техник, жисмоний тайёр-гарлиги ҳам ўтган йиллардагига нисбатан анча бўш.

Жисмоний жиҳатдан тайёргарлигининг бўшлигини олий лиганинг бошқа жамоалари ўйинчиларида ҳам кўзатиш мумкинки, республикамизда футбол раванқига катта эътибор қаратилаётган бир даврда футболчилару мураббийларнинг ўшларига совуққонлик билан қараётганлиги кечириб бўлмас ҳолдир. Бундай ҳолни биз айни кунда мамлакат чемпионатиди унчиси ўринни эгаллаб турган «Дўстлик» жамоаси асосида ташкил этилган Ўзбекистон Олимпия терма жамоаси ўйинида ҳам кўзатидик. Немис футболчилари бизнинг ўйинчиларни тезкорлик ботида сезиларли даражада ортда қолдиришди. Чемпионат айни авж паллага кўтарилган пайтда ўйинчиларимизнинг майдонда оғир-ағир бўлиб ҳаракат қили-

шунунансиз ҳолдир. Тўғри, МХСК жамоаси ўйинларида ҳар йилгидек мазмун-моҳият, ранг-баранг таъжирба, маҳоратли футболчилар етарли бўлса-да, жамоа кўчаги турда мавсумдаги ўзининг кетма-кет ўн иккинчи галабасига эришди. Бу барча Ўзбекистон чемпионатлари давомидида рекорд натижадир. Ана шу рекордди ҳам фақат МХСК жамоаси ўйинчиларининг маҳорати ошганлиги билан боғласак нотўғри бўлади. Бизнингча, МХСКнинг бу рекорди унинг рақиблари кучсиз ўйин кўрсатиши билан «хисса» қўшишти. Чемпионлик учун курашда бу йил МХСК жамоасига назаримизда, «Нефтчи» клубига жиддий рақобатдош бўлиши мумкин. Бу баҳсда МХСК жамоасига оғир бўлади, Чунки харбийлар жамоаси бу йил мамлакат чемпионатиди ва кубок ўйинларидан ташқари Куролли Кучлар терма жамоалари ўртасидаги жаҳон чемпионатиди ҳам бахс олиб бориши керак. Қолаверса, Францияда ўтказиладиган жаҳон чемпионатига йўлланма олиш учун кураш олиб бораётган МХСКнинг бир йўли тўққиз нафар ўйинчиси жайл этилганини, албатта, бу харбий футболчилар учун ҳам жисмоний, ҳам руҳий жиҳатдан анча оғирлик қилади. Мабодо, бу тўққиз нафар

футболчи терма жамоа сафидида тўп суриб, «Пахтакор» ўйинчилари каби «олдузлик» касалига чалинишса, чемпиоликни яна «Нефтчи» жамоаси олиб кетиши» ҳеч гап эмас. Демакки, харбийлар жамоаси мураббийлари мавсум давомидида футболчиларнинг ҳар бир ўйинга руҳий жиҳатдан тайёрлаб боришига ҳам катта эътибор қаратиши лозим бўлади. Ақс ҳолда бу «олдузлик» касали, яъни ўйинчиларнинг ўз имкониятларига ортиқча баҳо бериш, машғулотларга бегисандлик билан қараш, ўз устида иш-ламаслик ҳоллари ёш футболчиларга ҳам ўз таъсирини кўрсатиши мумкин. Охирикўбят бундан мамлакатимиз футболчи жабр қурапти. Терма жамоаси мураббийлари маълум бир даврда муҳлис-лар эътиборини қозонган, лекин кейинги пайтда ўз устида ишламай қўйган бундай «олдуз»ларнинг баҳридан кечишга мажбур бўлишмоқда. Энг ачинарлиси, бирикми ўйинда ўзини кўрсаттаётган ёш футболчиларнинг ҳам теъдда шу касалликка чалинишга таниш, жамоадошнинг аргимас хатосидан сўнг қўл силтаб, майдонда

тўп учун кураш олиб бормай қўяётганлигидир. Мураббийлар, жамоа раҳбарлари бу иллатнинг пайини қирқишга бугун жиддий эътибор қаратмасалар, эртага кеч бўлади. Ақс ҳолда футбол соҳасида олдиндан қўйган улҳан максималга ҳам эриша олмайми.

Ун иккинчи турда МХСК жамоаси сафарда «Янғир»дан 1:3 ҳисобида устун келди. Чемпионат тўпулари Н. Ҳасанов ўз ҳисобига яна битта гол эвди. Иккинчи тўпулар -- Олег Шацкининг жамоаси «Навбахор» ўз майдонидида «Косонсой» дарвозасига жаवобсиз бешта тўп йўлгадан бўлса-да, бу сафар Олегнинг тўп киритиш имконии бўлмади. Қолган учрашувларда қуйдаги натижа-лар қайд этилди: «Афросиёб» -- «Нефтчи» -- 0:2, «Сўғдиёна» -- «Сурхон» -- 1:1, «Анджон» -- «Бухоро» -- 1:0, «Чилонзор» -- «Трактор» -- 2:1, «Насаф» -- «Атласчи» -- 1:0, «Дўстлик» -- «Зарафшон» -- 4:1.

Навбатдаги тур учрашувлари 12-13 июни кунлари ўтказилади.

Расул ЖУМАЕВ, «Халқ сўзи»нинг спорт шарҳловчиси.

Халқ сўзи НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БҮЛИМЛАР: Парламент 33-57-34; Хатлар 33-07-48; Ҳуқуқ ва қонунчилик 36-37-85; Иқтисодийёт 36-36-65, 36-07-94; Маънавийёт 36-35-60; Туғси муҳарририят 33-10-28; Эълонлар 36-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Ғ -- 0377, 46.094 нусхалда босилди, ҳажми -- 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2 Газета IBM компьютерда терилди ва оператор Рустам АЗИМОВ томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир -- Э. Болев. Навбатчи -- Қ. Норқобил. Мусаҳҳиҳ -- Ф. Бободет.

«Шарқ» нашрийт-матбаа концерни босмаҳонаси. Қорхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Босишга топширин вақти--21.00 Босишга топширилди -- 22.50 1 2 3 4 5 6